

Zwitserslevengevoel

Het is in Nederland financieel uiterst aantrekkelijk om vervroegd met pensioen te gaan, zo concludeert Trudie Schils die onlangs op dit onderwerp promoveerde. Slecht nieuws voor een kabinet dat ouderen langer wil laten werken.

Werknemers in Nederland en - met een kleine marge - Duitsland, België en Oostenrijk kunnen het makkelijkst en tegen de beste uitkering vervroegd met pensioen. Dat concludeert Trudie Schils, die afgelopen woensdag aan de Universiteit van Tilburg promoveerde tot doctor in de sociale wetenschappen op haar proefschrift 'Early retirement patterns in Europe: a comparative panel study', een internationale vergelijking van prepensioenen. De promovenda vergeleek voor verschillende Europese landen de hoogte van de prepensioenen en

ook voor zorgen dat de ouderen langer kunnen meedraaien in hun werk. In Scandinavië wordt bijvoorbeeld veertig procent van alle oudere medewerkers nog betrokken bij scholing. In Nederland is dat slechts vijf procent.' In Nederland komt overigens wel meer aandacht voor een leeftijdsbewust personeelsbeleid. Eerder dit jaar schreven honderden bedrijven en instellingen zich in voor SZW-subsidie op dit gebied. En twee jaar geleden kreeg de Milieudienst van de Gemeente Groningen al een prijs voor leeftijdsbewust personeelsbeleid. Bij deze dienst werden alle medewerkers zo breed mogelijk geschoold, waardoor iedereen zoveel mogelijk verschillende taken kon verrichten. Die flexibiliteit bij de inzet van personeel maakt het mogelijk om ouderen te ontzien bij het inroosteren van fysiek zwaar werk.

Foto: Joost van den Broek/H.L.H.

de voorwaarden waaronder werknemers er gebruik van kunnen maken. In Nederland bleek de gemiddelde pensioenleeftijd voor mannen 61 jaar te zijn, een van de laagste van Europa. En dat is een groot probleem met de komende vergrijzing, want er zijn steeds minder werkenden om de pensioenen van de post-actieven te betalen. In Duitsland en Groot-Brittannië wordt er al over gepraat om de pensioenleeftijd op te trekken tot respectievelijk 67 en 68 jaar. In Denemarken is de pensioenleeftijd al 67 jaar. Dat laatste land - en trouwens heel Scandinavië - is op dit moment het grote voorbeeld in Europa. De mensen blijven er veel langer aan het werk en dus hebben die landen straks de minste last van de vergrijzing. Langer doorwerken is echter niet alleen een kwestie van het financieel onaantrekkelijk maken van vervroegde pensionering, zo waarschuwt Schils. 'Je moet er

In Nederland verandert de situatie rond vervroegde pensionering nu de fpu wordt vervangen door de nieuwe levensloopregeling. De gevolgen daarvan zijn volgens Schils moeilijk in te schatten. Een gevolg zou kunnen zijn dat vervroegd pensioen alleen haalbaar wordt voor de hogere inkomens. 'In de nieuwe regeling kan je jaarlijks twaalf procent van je bruto loon wegzetten. Dat is alleen haalbaar voor degenen die dat bedrag kunnen missen.' Als de overheid langer doorwerken verder wil bevorderen, moeten de sluiptwegen naar vervroegd pensioen worden afgesneden, zo adviseert Schils. 'De ww en wao worden in ons land vaak gebruikt om vervroegd uit te treden.' Het kabinet is de laatste jaren al wel bezig om strengere regels te stellen aan de toegang tot beide voorzieningen. Schils: 'Dat kan toeval zijn, maar het past heel goed in het streven om mensen langer te laten werken.' (RV)